

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 536/2013

(2013. gada 11. jūnijs),

ar kuru groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 432/2012, ar ko izveido sarakstu ar atļautajām veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem, kuras neattiecas uz slimības riska samazināšanu un uz bērnu attīstību un veselību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem⁽¹⁾ un jo īpaši tās 13. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1924/2006 13. panta 3. punktu Komisija pieņēma 2012. gada 16. maija Regulu (ES) Nr. 432/2012, ar ko izveido sarakstu ar atļautajām veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem, kuras neattiecas uz slimības riska samazināšanu un uz bērnu attīstību un veselību⁽²⁾. Ar Regulu (ES) Nr. 432/2012 noteiktajā sarakstā ir iekļautas 222 atļautās veselīguma norādes, kas atbilst 497 ierakstiem konsolidētajā sarakstā⁽³⁾, kas iesniegts Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei ("Iestāde") zinātniskam novērtējumam.
- (2) Tomēr atļauto veselīguma norāžu saraksta apstiprināšanas laikā bija vairākas veselīguma norādes, kuras Iestāde vēl nebija novērtējusi vai Komisija vēl nebija izskatījusi⁽⁴⁾.
- (3) Attiecībā uz veselīguma norādēm mikroorganismiem, ko savā sākotnējā novērtējumā Iestāde uzskatīja par nepietiekami raksturotām, un veselīguma norādēm, par kurām tā secināja, ka "sniegtie pierādījumi ir nepietiekami, lai noteiktu cēloņsakarību", Komisija un dalībvalstis vienojās, ka tās neizskatīs minēto norāžu iekļaušanu vai neiekļaušanu atļauto veselīguma norāžu sarakstā, ja vien Iestāde neveiks turpmāku novērtējumu. Iestāde pabeidza minēto veselīguma norāžu novērtējumu un savos 2012. gada 5. jūnijā un 7. augustā⁽⁵⁾ publicētajos atzinumos secināja, ka, pamatojoties uz iesniegtajiem datiem, cēloņsakarība starp pārtikas produktu kategoriju, pārtikas produktu vai kādu tā sastāvdaļu un norādīto ietekmi ir noteikta divām veselīguma norādēm⁽⁶⁾.

- (4) Komisija ir pabeigusi izskatīt visas veselīguma norādes, kas iesniegtas izskatīšanai, izņemot četras norāžu kategorijas attiecībā uz īpašām pārtikas grupām vai kādu no to sastāvdaļām. Minētajās kategorijās ietilpst norādes uz augu vai garšaugu izcelsmes vielām, kas pazīstamas kā "botāniskas vielas", norādes uz īpašas pārtikas, konkrēti, pārtika ar ļoti zemu uzturvērtību un pārtika ar samazinātu laktozes saturu, norādes par kofeīnu un norādes par ogļhidrātiem.
- (5) Attiecībā uz botāniskajām vielām dalībvalstis un ieinteresētās personas puda bažas par to, ka tiek vēltā atšķirīga uzmanība pierādījumiem, kas balstīti uz "tradicionālo lietojumu", no vienas puses, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1924/2006 attiecībā uz veselīguma norādēm un, no otras puses, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 6. novembra Direktīvu 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm⁽⁷⁾, attiecībā uz tradicionālajām augu izcelsmes zālēm. Tā kā Komisija uzskata šīs bažas par pamatotām un uzskata, ka nepieciešama turpmāka pārspriešana un konsultācijas, lēmums par norādēm attiecībā uz botāniskām vielām⁽⁸⁾ būtu jāpieņem vienīgi pēc iepriekšminēto pasākumu pabeigšanas.
- (6) Attiecībā uz veselīguma norādēm, kas attiecas uz ietekmi, ko rada diēta ar ļoti zemu enerģētisko vērtību⁽⁹⁾ un pārtika ar samazinātu laktozes saturu⁽¹⁰⁾, pašreizējā īpašas diētas pārtikas produktu aprites⁽¹¹⁾ tiesību aktu pārskatīšana varētu ietekmēt minētās veselīguma norādes. Lai izvairītos no iespējamās nekonsekvences tiesību aktos, lēmums par veselīguma norādēm attiecībā uz minēto pārtiku būtu jāpieņem vienīgi pēc minētās pārskatīšanas pabeigšanas.
- (7) Attiecībā uz norādēm, kas attiecas uz kofeīna⁽¹²⁾ radīto ietekmi, dalībvalstis puda bažas par kofeīna patēriņa drošumu dažādās sabiedrības mērķgrupās. Tā kā Komisija uzskata šīs bažas par pamatotām un uzskata, ka nepieciešamas turpmākas Iestādes zinātniskas konsultācijas, lēmums par norādēm attiecībā uz kofeīnu būtu jāpieņem vienīgi pēc iepriekšminētā pasākuma pabeigšanas.

⁽¹⁾ OV L 404, 30.12.2006., 9. lpp.⁽²⁾ OV L 136, 25.5.2012., 1. lpp.⁽³⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/article13.htm>⁽⁴⁾ Atbilstoši 2232 ierakstiem ID konsolidētajā sarakstā.⁽⁵⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/publications.htm>⁽⁶⁾ Atbilstoši ierakstam ID 2926 un ID 1164 konsolidētajā sarakstā.⁽⁷⁾ OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.⁽⁸⁾ Atbilstoši 2078 ierakstiem ID konsolidētajā sarakstā.⁽⁹⁾ Atbilstoši ierakstam ID 1410 konsolidētajā sarakstā.⁽¹⁰⁾ Atbilstoši ierakstiem ID 646, ID 1224, ID 1238 un ID 1339 konsolidētajā sarakstā.⁽¹¹⁾ COM(2011) 353 galīgā redakcija.⁽¹²⁾ Atbilstoši ierakstiem ID 737, ID 1486, ID 1488, ID 1490, ID 736, ID 1101, ID 1187, ID 1485, ID 1491, ID 2063, ID 2103, ID 2375 konsolidētajā sarakstā.

- (8) Attiecībā uz norādēm, kas attiecas uz ogļhidrātu⁽¹⁾ radīto labvēlīgo ietekmi, dažas dalībvalstis pauda bažas par to atļaušanu, jo tās uzskata šīs norādes par potenciāli maldinošām patērētājam, jo īpaši ņemot vērā valsts dietologu ieteikumus samazināt cukura patēriņu. Tā kā Komisija uzskata, ka attiecībā uz šo konkrēto norādi jāaskaņo pretrunīgie mērķi, būs nepieciešama papildu analīze, lai noteiktu minētās norādes lietojumu. Tādēļ lēmumu par norādi attiecībā uz ogļhidrātiem būtu jāpieņem tikai pēc analīzes pabeigšanas.
- (9) Lai visām ieinteresētajām personām nodrošinātu caurskatāmību un juridisko noteiktību, norādes, kuru vērtēšana vēl nav pabeigta, publicēs Komisijas tīmekļa vietnē⁽²⁾, un tās var turpināt izmantot saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1924/2006 28. panta 5. un 6. punktu.
- (10) Veselīguma norādēm, kuras atbilst Iestādes secinājumiem, ka cēloņsakarība starp pārtikas produktu kategoriju, pārtikas produktu vai kādu tā sastāvdaļu un norādīto ietekmi ir noteikta, un kuras atbilst Regulas (EK) Nr. 1924/2006 prasībām, būtu jāpiešķir atļauja saskaņā ar minētās regulas 13. panta 3. punktu, un tās būtu jāiekļauj atļauto norāžu sarakstā, kas noteikts ar Regulu (ES) Nr. 432/2012⁽³⁾.
- (11) Regulas (EK) Nr. 1924/2006 13. panta 3. punktā paredzēts, ka atļautajām veselīguma norādēm jāpievieno visi vajadzīgie to izmantošanas nosacījumi (tostarp ierobežojumi). Tādēļ atļauto norāžu sarakstā būtu jāiekļauj norāžu formulējums un īpašie norāžu izmantošanas nosacījumi un attiecīgos gadījumos izmantošanas nosacījumi vai ierobežojumi un/vai papildu paziņojums vai brīdinājums saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1924/2006 noteikumiem un atbilstoši Iestādes atzinumiem.
- (12) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1924/2006 6. panta 1. punktu un 13. panta 1. punktu veselīguma norādes jāpamato ar vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem. Tādēļ nebūtu jāatļauj veselīguma norādes, kas nav saņēmušas Iestādes labvēlīgu vērtējumu par to zinātnisko pamatojumu ne sākotnējās novērtēšanas gaitā, ne turpmākās izvērtēšanas procesā.
- (13) Atļaujas piešķiršanu var arī likumīgi atlikt, ja veselīguma norādes neatbilst citām vispārējām un īpašajām prasībām Regulā (EK) Nr. 1924/2006, pat ja Iestāde ir devusi labvēlīgu zinātnisko vērtējumu. Iestāde secināja, ka norādei par L-arginīna⁽⁴⁾ ietekmi uz normālu amonjaka izdalīšanu un
- norādei par L-tirozīna⁽⁵⁾ ietekmi uz normālu kateholamīnu sintēzi ir noteikta cēloņsakarība. Komisija un dalībvalstis apsvēra, vai atļaut veselīguma norādes saistībā ar šiem secinājumiem. Balstoties uz iesniegtajiem datiem un pašreizējām zinātniskajām atziņām, Iestāde secināja, ka veselīguma norādei par L-arginīnu⁽⁶⁾ nevar noteikt izmantošanas nosacījumus, savukārt veselīguma norādei par L-tirozīnu Iestāde ierosināja atbilstošus izmantošanas nosacījumus, proti, "pārtikai jābūt vismaz olbaltumvielu avotam atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1924/2006 pielikumam"⁽⁷⁾. Iestādes 2012. gada 9. novembra atbildē uz Komisijas lūgumu sniegt skaidrojumu Iestāde norādīja, ka tās secinājumi attiecībā uz minētajām veselīguma norādēm tika balstīti uz olbaltumā esošo divu aminoskābju zināmo bioķīmisko funkciju. Iestāde paskaidroja, ka tā nevar sniegt kvantitatīvu norādi par L-tirozīnu un L-arginīna nepieciešamo dienas devu *per se*, lai panāktu attiecīgu labvēlīgu fizioloģisku ietekmi. Tādēļ minētajām norādēm nav iespējams noteikt īpašus izmantošanas nosacījumus, lai nodrošinātu, ka aminoskābju sastāvs gala produktā būtu tādā daudzumā, lai panāktu attiecīgu labvēlīgu fizioloģisku ietekmi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1924/2006 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktu. Ja šādu īpašu izmantošanas nosacījumu nav, nevar garantēt tās vielas, uz kuru attiecas norāde, labvēlīgo ietekmi. Tādēļ minētās norādes var būt patērētājam maldinošas un tās nebūtu jāiekļauj atļauto veselīguma norāžu sarakstos.
- (14) Šī regula būtu jāasāk piemērot sešus mēnešus pēc tās spēkā stāšanās dienas, lai uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas aprītē, varētu pielāgoties šīs regulas prasībām, tostarp to veselīguma norāžu aizliegumam saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1924/2006 10. panta 1. punktu, kuru novērtēšana Iestādē un izskatīšana Komisijā ir pabeigta.
- (15) Atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1924/2006 20. panta 1. punktam Pārtikas produktu uzturvērtības un veselīguma norāžu reģistrs, kurā iekļautas visas atļautās veselīguma norādes un noraidītās veselīguma norādes un iemesli, kāpēc tās noraidītas, būtu jāatjaunina, ņemot vērā esošo regulu un tās atlikto piemērošanu.
- (16) Izstrādājot šajā regulā paredzētos pasākumus, tika pienācīgi ņemtas vērā Komisijas saņemtās sabiedrības pārstāvju un ieinteresēto personu atsauksmes un nostāja.
- (17) Tādēļ Regula (ES) Nr. 432/2012 būtu attiecīgi jāgroza.

⁽¹⁾ Atbilstoši ierakstiem ID 603 un ID 653 konsolidētajā sarakstā.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/claims/index_en.htm

⁽³⁾ Atbilstoši 16 ierakstiem ID konsolidētajā sarakstā tā, kā tie noteikti šīs regulas pielikumā.

⁽⁴⁾ Atbilstoši ierakstam ID 4683 konsolidētajā sarakstā.

⁽⁵⁾ Atbilstoši ierakstam ID 1928 konsolidētajā sarakstā.

⁽⁶⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2051.pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2270.pdf>

(18) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu, un ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav pret tiem iebilduši,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) Nr. 432/2012 pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2014. gada 2. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2013. gada 11. jūnijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs*
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 432/2012 pielikumā alfabēta kārtībā iekļauj šādus ierakstus par atļautajām veselīguma norādēm:

Uzturviela, viela, pārtikas produkts vai pārtikas produktu kategorija	Norāde	Norādes izmantošanas nosacījumi	Pārtikas produkta lietošanas nosacījumi un/vai ierobežojumi un/vai papildu paziņojums vai brīdinājums	EFSA žurnāla numurs	Attiecīgais ieraksta numurs konsolidētajā sarakstā, kas iesniegts novērtēšanai EFSA
Alfa-ciklodekstrīns	Alfa-ciklodekstrīna uzņemšana cieti saturošas maltītes laikā palīdz ierobežot glikozes līmeņa paaugstināšanos asinīs pēc ēšanas	Norādi var izmantot pārtikas produktiem, kas satur vismaz 5 g alfa-ciklodekstrīna uz 50 g cietes noteiktā porcijā, kas veido daļu no maltītes. Lai varētu izmantot norādi, patērētājs jāinformē par to, ka labvēlīgo ietekmi panāk, maltītē uzņemot alfa-ciklodekstrīnu.		2012;10(6):2713	2926
Dokosaheksaēn-skābe (DHS)	DHS palīdz uzturēt normālu triglicerīdu līmeni asinīs	Norādi var izmantot tikai pārtikas produktiem, kas nodrošina dienas devā 2 g DHS un kas satur DHS kopā ar eikozapentaēnskābi (EPS). Lai varētu izmantot norādi, patērētājs jāinformē par to, ka labvēlīgo ietekmi panāk, uzņemot dienas devā 2 g DHS. Ja norādi izmanto uztura bagātinātājiem un/vai bagātinātiem pārtikas produktiem, patērētājs jāinformē arī par to, ka papildu dienas devai nevajag pārsniegt 5 g EPS un DHS kopā.	Norādi nevar izmantot bērniem paredzētiem pārtikas produktiem.	2010;8(10):1734	533, 691, 3150
Dokosaheksaēn-skābe un eikozapentaēn-skābe (DHS/ EPS)	DHS un EPS palīdz uzturēt normālu asinsspiedienu	Norādi var izmantot tikai pārtikas produktiem, kas nodrošina dienas devā 3 g EPS un DHS. Lai varētu izmantot norādi, patērētājs jāinformē par to, ka labvēlīgo ietekmi panāk, uzņemot dienas devā 3 g EPS un DHS. Ja norādi izmanto uztura bagātinātājiem un/vai bagātinātiem pārtikas produktiem, patērētājs jāinformē arī par to, ka papildu dienas devai nevajag pārsniegt 5 g EPS un DHS kopā.	Norādi nevar izmantot bērniem paredzētiem pārtikas produktiem.	2009; 7(9):1263 2010;8(10):1796	502, 506, 516, 703, 1317, 1324
Dokosaheksaēn-skābe un eikozapentaēn-skābe (DHS/ EPS)	DHS un EPS palīdz uzturēt normālu triglicerīdu līmeni asinīs	Norādi var izmantot tikai pārtikas produktiem, kas nodrošina dienas devā 2 g EPS un DHS. Lai varētu izmantot norādi, patērētājs jāinformē par to, ka labvēlīgo ietekmi panāk, uzņemot dienas devā 2 g EPS un DHS. Ja norādi izmanto uztura bagātinātājiem un/vai bagātinātiem pārtikas produktiem, patērētājs jāinformē arī par to, ka papildu dienas devai nevajag pārsniegt 5 g EPS un DHS kopā.	Norādi nevar izmantot bērniem paredzētiem pārtikas produktiem.	2009; 7(9):1263 2010;8(10):1796	506, 517, 527, 538, 1317, 1324, 1325
Žāvētas plūmes (no <i>Prunus domestica</i> L.)	Žāvētas plūmes veicina normālu zarnu darbību	Norādi var izmantot tikai pārtikas produktiem, kas nodrošina dienas devā 100 g žāvētu plūmju. Lai varētu izmantot norādi, patērētājs jāinformē par to, ka labvēlīgo ietekmi panāk, uzņemot dienā 100 g žāvētu plūmju.		2012;10(6):2712	1164

Uzturviela, viela, pārtikas produkts vai pārtikas produktu kategorija	Norāde	Norādes izmantošanas nosacījumi	Pārtikas produkta lietošanas nosacījumi un/vai ierobežojumi un/vai papildu paziņojums vai brīdinājums	EFSA žurnāla numurs	Attiecīgais ieraksta numurs konsolidētajā sarakstā, kas iesniegts novērtēšanai EFSA
Fruktoze	Fruktozi saturošas pārtikas patēriņš izraisa mazāku glikozes līmeņa paaugstināšanos asinīs nekā saharozi vai glikozi saturoša pārtika.	Lai varētu izmantot norādi, glikoze un/vai saharoze jāaizvieto ar fruktozi pārtikas produktos vai dzērienos, kas saldināti ar cukuru, lai glikozes un/vai saharozes samazinājums šajos pārtikas produktos vai dzērienos būtu vismaz 30 %.		2011;9(6):2223	558